
نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۹۵۲

کورد

هو الحکیم-

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۹۵۳، «صرط» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «صرط» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «صرط» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۹۵۳
ریشه	صرط
تعداد تکرار	۴۵
تعداد مشتقات	۱۰
تعداد ریشه مرتبط	۱۴۷

فهرست مشتقات

۱. الصَّراط (۳)	۲. صِرَاطاً (۵)	۳. صِرَاطِ (۱۹)	۴. صِرَاطِكَ (۱)
۲. الصَّراطِ (۳)	۴. صِرَاطٌ (۶)	۵. صِرَاط (۱)	۶. صِرَاط (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. ابراهیم (۱)	۲۰. تم (۱)	۶۰. رسل (۱)	۹۰. عقب (۱)	۱۱۹. کلل (۳)
۲. ابو (۲)	۳۱. جبی (۲)	۶۱. رضو (۱)	۹۱. علم (۶)	۱۲۰. کون (۷)
۳. اتی (۵)	۳۲. حجم (۱)	۶۲. روح (۱)	۹۲. عوج (۱)	۱۲۱. کیف (۲)
۴. احد (۱)	۳۳. جعل (۲)	۶۳. رؤی (۱)	۹۳. عین (۱)	۱۲۲. لعل (۱)
۵. اخذ (۲)	۳۴. جیء (۲)	۶۴. سبق (۱)	۹۴. غرب (۱)	۱۲۳. مثل (۱)
۶. اخر (۲)	۳۵. حقق (۵)	۶۵. سبل (۴)	۹۵. غضب (۱)	۱۲۴. مری (۱)
۷. اخو (۱)	۳۶. حکم (۲)	۶۶. سفه (۱)	۹۶. غفر (۱)	۱۲۵. مسک (۱)
۸. اذن (۲)	۳۷. حمد (۳)	۶۷. سلم (۲)	۹۷. غنم (۱)	۱۲۶. مشی (۲)
۹. ارض (۱)	۳۸. حنف (۱)	۶۸. سمو (۱)	۹۸. غوی (۱)	۱۲۷. ملل (۱)
۱۰. الله (۲۲)	۳۹. خبت (۱)	۶۹. سوع (۱)	۹۹. غیر (۱)	۱۲۸. نبو (۱)
۱۱. اله (۲۳)	۴۰. خرج (۲)	۷۰. سوی (۵)	۱۰۰. فرق (۱)	۱۲۹. نذر (۱)
۱۲. امر (۳)	۴۱. خصم (۱)	۷۱. شرق (۱)	۱۰۱. فزع (۱)	۱۳۰. نزل (۴)
۱۳. امم (۱)	۴۲. خلف (۳)	۷۲. شرک (۱)	۱۰۲. فسد (۱)	۱۳۱. نصو (۱)
۱۴. امن (۸)	۴۳. خوف (۱)	۷۳. شطط (۱)	۱۰۳. فصل (۱)	۱۳۲. نصی (۱)
۱۵. انس (۵)	۴۴. خیر (۱)	۷۴. شکر (۱)	۱۰۴. فضل (۱)	۱۳۳. نظر (۱)
۱۶. انن (۱۵)	۴۵. داود (۱)	۷۵. شیء (۹)	۱۰۵. قبل (۱)	۱۳۴. نعم (۳)
۱۷. اوی (۵)	۴۶. دبب (۱)	۷۶. صحب (۱)	۱۰۶. قدر (۱)	۱۳۵. نکب (۱)
۱۸. ائی (۵)	۴۷. دخل (۲)	۷۷. صدد (۱)	۱۰۷. قدم (۱)	۱۳۶. نور (۳)
۱۹. ایی (۵)	۴۸. دری (۱)	۷۸. صمم (۱)	۱۰۸. قعد (۲)	۱۳۷. هدی (۲۸)
۲۰. بشر (۱)	۴۹. دعو (۲)	۷۹. صیر (۱)	۱۰۹. قلب (۱)	۱۳۸. وجه (۲)
۲۱. بصر (۱)	۵۰. دور (۱)	۸۰. ضرب (۱)	۱۱۰. قلل (۱)	۱۳۹. وحد (۲)
۲۲. بعث (۱)	۵۱. دون (۱)	۸۱. ضلل (۲)	۱۱۱. قول (۸)	۱۴۰. وحی (۲)
۲۳. بعد (۱)	۵۲. دین (۱)	۸۲. طمس (۱)	۱۱۲. قوم (۳۵)	۱۴۱. وصی (۱)
۲۴. بعض (۲)	۵۳. ذرر (۱)	۸۳. طیب (۱)	۱۱۳. کیب (۱)	۱۴۲. وعد (۲)
۲۵. بغی (۳)	۵۴. ذکر (۲)	۸۴. ظلم (۳)	۱۱۴. کتب (۳)	۱۴۳. وقی (۱)
۲۶. بکم (۲)	۵۵. ذنب (۱)	۸۵. عبد (۵)	۱۱۵. کثر (۲)	۱۴۴. وکل (۱)
۲۷. بین (۵)	۵۶. ربب (۱۴)	۸۶. عجل (۱)	۱۱۶. کذب (۱)	۱۴۵. وله (۲۲)
۲۸. تبع (۵)	۵۷. ربص (۲)	۸۷. عدل (۱)	۱۱۷. کفر (۱)	۱۴۶. ولی (۲)
۲۹. تلو (۱)	۵۸. رجل (۱)	۸۸. عزز (۲)	۱۱۸. کفف (۱)	۱۴۷. یدی (۱)
	۵۹. رحم (۱)	۸۹. عصم (۲)		

فهرست آیات

۱. { الفاتحة - ۶ } اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ
۲. { الفاتحة - ۷ } صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ
۳. { البقرة - ۱۴۲ } سَيَقُولُ السُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلَاهُمْ عَنْ قِبَلَتِهِمُ اللَّيِّ كَانُوا عَلَيْهَا قُلْ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
۴. { البقرة - ۲۱۳ } كَانِ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّينَ مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيُحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِي مَا اخْتَلَفُوا فِيهِ وَمَا اخْتَلَفَ فِيهِ إِلَّا الَّذِينَ أُوتُوهُ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ فَهَدَى اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا لِمَا اخْتَلَفُوا فِيهِ مِنَ الْحَقِّ لِإِذْنِهِ وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
۵. { آل عمران - ۵۱ } إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ
۶. { آل عمران - ۱۰۱ } وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنْتُمْ تُنْفِلُ عَلَيْهِمْ آيَاتِ اللَّهِ وَفِيكُمْ رَسُولُهُ وَمَنْ يَعْتَصِم بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
۷. { النساء - ۶۸ } وَهَدَيْنَاهُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا
۸. { النساء - ۱۷ } فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَةٍ مِنْهُ وَفَضْلٍ وَيَهْدِيهِمْ إِلَيْهِ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا
۹. { المائدة - ۱۶ } يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُم مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
۱۰. { الأنعام - ۳۹ } وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا صُمُّ وَبُكْمٌ فِي الظُّلُمَاتِ مَنْ يَشَأُ اللَّهُ يُضِلُّهُ وَمَنْ يَشَأُ يُجْعَلْهُ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
۱۱. { الأنعام - ۸۷ } وَمَنْ آبَائِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَإِخْوَانِهِمْ وَاجْتَبَيْنَاهُمْ وَهَدَيْنَاهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
۱۲. { الأنعام - ۱۲ } وَهَذَا صِرَاطٌ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ
۱۳. { الأنعام - ۱۵ } وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ ذَلِكُمْ وَصَّاكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ
۱۴. { الأنعام - ۱۶ } قُلْ إِنِّي هَدَانِي رَبِّي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ دِينًا قِيمًا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ
۱۵. { الأعراف - ۱۶ } قَالَ فِيمَا أُغْوَيْتَنِي لَأَفْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ
۱۶. { الأعراف - ۸۶ } وَلَا تَقْعُدُوا بِكُلِّ صِرَاطٍ تُوعِدُونَ وَتَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِهِ وَتَبْغُونَهَا عِوَجًا وَاذْكُرُوا إِذْ كُنْتُمْ قَلِيلًا فَكَذَّبْتُمْ وَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ
۱۷. { يونس - ۲۵ } وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى دَارِ السَّلَامِ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
۱۸. { هود - ۵۶ } إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ مَا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا إِنَّ رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
۱۹. { إبراهيم - ۱ } الرِّيبَاتُ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ
۲۰. { الحجر - ۴۱ } قَالَ هَذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيمٌ
۲۱. { النحل - ۷۶ } وَصَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلَيْنِ أَحَدُهُمَا أَبْكَمٌ لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلَى مَوْلَاهُ أَيْنَمَا يُوَجِّهُهُ لَا يَأْتِ بِخَيْرٍ هَلْ يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَهُوَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
۲۲. { النحل - ۱۲ } شَاكِرًا لِأَنْعَمِهِ اجْتَبَاهُ وَهَدَاهُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
۲۳. { مريم - ۳۶ } وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ
۲۴. { مريم - ۴۳ } يَا أَبَتِ إِنِّي قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ فَاتَّبِعْنِي أَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا
۲۵. { طه - ۱۳ } قُلْ كُلُّ مُرْتَضٍ فَرِحُوا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ أَصْحَابُ الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَمَنِ اهْتَدَى

۲۶. {الحج - ۲۴} وَ هُدُوا إِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ وَ هُدُوا إِلَى صِرَاطِ الْحَمِيدِ
۲۷. {الحج - ۵۴} وَ لِيَعْلَمَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِ فَتُخْبِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادِ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
۲۸. {المؤمنون - ۷۳} وَ إِنَّكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
۲۹. {المؤمنون - ۷۴} وَإِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ الصِّرَاطِ لَتَاكِبُونَ
۳۰. {النور - ۴۶} لَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ مُبَيِّنَاتٍ وَ اللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
۳۱. {سبأ - ۶} وَيَرَى الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ الَّذِي أَنْزَلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ هُوَ الْحَقُّ وَ يَهْدِي إِلَى صِرَاطِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ
۳۲. {يس - ۴} عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
۳۳. {يس - ۶۱} وَ أَنْ اعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ
۳۴. {يس - ۶۶} وَ لَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَى أَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَأَنَّى يُبْصِرُونَ
۳۵. {الصافات - ۲۳} مِنْ دُونِ اللَّهِ فَاهْدُوهُمْ إِلَى صِرَاطِ الْجَحِيمِ
۳۶. {الصافات - ۱۱} وَ هَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ
۳۷. {ص - ۲۲} إِذْ دَخَلُوا عَلَى دَاوُدَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ قَالُوا لَا تَخَفْ خَصِمَانِ بَعِيَ بَعْضُنَا عَلَى بَعْضٍ فَاحْكُم بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَ لَا تَتَّبِعُوا سَبِيلَ السَّوَاءِ الصِّرَاطِ
۳۸. {الشورى - ۵۲} وَ كَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحاً مِنْ أَمْرِنَا مَا كُنْتَ تَدْرِي مَا الْكِتَابُ وَ لَا الْإِيمَانُ وَ لَكِنْ جَعَلْنَاهُ نُوراً نُهْدِي بِهِ مَنْ نَشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا وَ إِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
۳۹. {الشورى - ۵۳} صِرَاطِ اللَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ أَلَا إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ
۴۰. {الزخرف - ۴۳} فَاسْتَمْسِكْ بِالَّذِي أُوحِيَ إِلَيْكَ إِنَّكَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
۴۱. {الزخرف - ۶۱} وَ إِنَّهُ لَعَلْمٌ لِلسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرَنَّ بِهَا وَ اتَّبِعُونِ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ
۴۲. {الزخرف - ۶۴} إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبِّي وَ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ
۴۳. {الفتح - ۲} لِيُغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَ مَا تَأَخَّرَ وَ يُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَ يَهْدِيكَ صِرَاطاً مُسْتَقِيماً
۴۴. {الفتح - ۲۰} وَ عَدَّكُمْ اللَّهُ مَعَانِمَ كَثِيرَةً تَأْخُذُونَهَا فَعَجَّلَ لَكُمْ هَذِهِ وَ كَفَّ أَيْدِيَ النَّاسِ عَنْكُمْ وَ لَتَكُونَ آيَةً لِلْمُؤْمِنِينَ وَ يَهْدِيكُمْ صِرَاطاً مُسْتَقِيماً
۴۵. {الملك - ۲۲} أَمْ مَنْ يَمُنُّ مَكْبَأً عَلَى وَجْهِهِ أَهْدَى أَمَّنْ يَمُنُّ سَوِيّاً عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ